

Şiirin Coğrafyası

– HayrettinYazcı · 10 Ocak 2011

Coğrafya deyince, benim aklıma olabildiğince, ulaşabildiğimiz hayal iklimi gelir. Bazen hudutlarını bile tespitte zorlandığım bir hayal iklimi...Oysa insan, birşeyi kullanmak için daha çok kuşatmak ister, kuşatmak isteği bir sınırlandırmayı getirir. Bu anlamda aklımıza danıştığımızda, her şeyin bir sınırı ve şekli olması gerekliliğine inanırız. Şiirse, ruhumuzun düğümsüz yanından çıkması nedeniyle, kendisine peşin olarak bir hudut-sınır tayin edilmesinden hoşlanmaz. Şair bu anlamda şiirin isteğine uymak zorundadır ve ya zorunda mıdır? Sanırım ben birincisinden yanayım biraz.

Tarihsellik içerisinde şiire baktığımızda; iç alemimize ait coğrafyanın ki, bu bir hayal coğrafyasıdır. Dışımızda varolan gerçek coğrafyadan daha geniştir. Buradan hareketle, şiir daha çok içimize ait bişeydir demek mümkündür. Tamamen diyemiyoruz çünkü, sırf gerçek coğrafyayla hayal dünyasını besleyen şairlerin var olduğunu biliyoruz. Karacaoğlan bir şairse, bu anlamda iyi bir örnek saymamız mümkün. O bir kentin sokaklarını yayan olarak gezen biri gibi coğrafyada gezer ve algılamalarını hayalleriyle besleyerek şiire dönüştürür. Karacapınarı'da, Dadaloğlu'nda, hem tabiyat, hem kişiler birer gerçekliktir. Onlar sadece kendi hayallerini bu müşahhas şeylere sızdırarak şiirlerini varederler...

Çoğunluğu oluşturan ve coğrafyalarının büyük bir bölümünü iç dünyalarının ve hayallerinin kuşattığı iklimde gezinenler, bunlar kesif olarak yalnızca hayal ederler ve müşahhas coğrafya ve varlıkları, hayallerini belirgin hale getirmek için bir tür malzeme gibi kullanırlar. Birincilerde ayağımız taşalara, saçlarımız dallara takılırken, ikincilerde daha çok boşlukta ve sonsuzlukta bir tür rüzgarla konuşuruz...

Bu değerlendirmemin gölgesinde ben, daha çok müşahhas bir coğrafyadan geliyorum. Yani kentli biri değilim. Hayallerimde bir kentin hayalleri değil. Belki sanayi devriminden önce gelseydim, sırf Karacaoğlan şiirleri yazacaktım eğer yazdıklarım şiirse. Oysa hayat hızla kentleşiyor. Bizim kent şiirimiz henüz oluşmadı. Bilinir ki kültürel değişimler, kesin zaman tayin edilmese de reel gelişmelerden biraz daha geç tekamül ederler. Hayat bu denli değişmesine rağmen, artık ülkemizde bile kentli nüfus yüzde seksenlere dayandığı bir düzlemde, halen Kerem-Aslı, Leyla-Mecnun şiirleri yazmamız bize neyi anlatmak istemektedir ? Bizim, bize ait iç dilimiz mi yok, yoksa yalnızca bir taklitimi yaşıyoruz ? Modern kent dünyasıyla, şiir nerede ve ne zaman buluşacak ? Yoksa kent ve modernite, bizi reel dünyadan daha çok koparıp, tamamen bir hayal coğrafyasına mı hapsedecek. Hayallerimiz genişledikçe biz küçülerek kayıp mı olacağız ?

Dünya-Ahret, Fizik-metafizik, dış dünya ve içimiz? Sahi sizin hayal coğrafyanız nerede başlıyor ve nerede bitiyor ? Merak ettim...